

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ YÖNERGESİ

İKİNCİ BÖLÜM

Rehberlik ve Araştırma Merkezleri

Rehberlik ve araştırma merkezleri ve bölümleri

MADDE 4 – (1) Rehberlik ve araştırma merkezleri, il veya ilçelerdeki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile özel eğitim hizmetlerinin planlanması, sunulması, koordineli bir şekilde yürütülmesi, sunulan hizmetlerin izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla faaliyet yürüten kurumlardır. Rehberlik ve araştırma merkezleri; rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bölümü ve özel eğitim hizmetleri bölümü olmak üzere iki bölümden oluşur.

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bölümü ve görevleri

MADDE 5 – (1) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bölümü, bölüm başkanının sorumluluğunda rehberlik ve araştırma merkezi müdürü tarafından görevlendirilen yeterli sayıda personelden oluşur.

(2) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bölümü; okul rehberlik ve psikolojik danışma, psikososyal destek, bireysel ve grupla psikolojik danışma ve rehberlik ile araştırma geliştirme hizmet alanlarındaki görevlerini yerine getirir.

(3) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bölümü aşağıdaki görevleri yapar:

- a) Eğitim öğretim yılı başında e-Rehberlik sistemi üzerinden bölümün yıllık çalışma planını hazırlar.
- b) Yıllık çalışma planını merkez komisyon toplantısında paylaşarak müdüre onaylatır.
- c) Yıllık çalışma planını eğitim öğretim yılı boyunca uygular, gerektiğinde günceller.
- ç) Yürütülen çalışmalarını e-Rehberlik sistemine işler.
- d) Yürütülen çalışmalarını eğitim öğretim yılı sonunda değerlendirir.

(4) Hizmet alanlarına göre aşağıdaki görevleri yapar:

a) Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmet alanı kapsamında;

- 1) Okul rehberlik ve psikolojik danışma programının hazırlanmasında eğitim kurumlarına müşavirlik eder.
- 2) Eğitim kurumlarınca hazırlanarak e-Rehberlik sistemi üzerinden rehberlik ve araştırma merkezine gönderilen okul rehberlik ve psikolojik danışma programlarını inceler, değerlendirir ve geri bildirim verir.
- 3) Rehber öğretmen/psikolojik danışmanı bulunmayan eğitim kurumlarında genel ve yerel hedeflere yönelik çalışmalar gerçekleştirir. Bu çalışmalar bölüm başkanının koordinasyonunda yürütülür.
- 4) Eğitim kurumlarını ziyaret ederek rehber öğretmen/psikolojik danışmanlara, öğretmenlere ve eğitim kurumu idaresine müşavirlik hizmeti sunar.
- 5) Eğitim kurumlarının talep ve ihtiyaçları doğrultusunda öğrencilerin sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişimlerini desteklemek amacıyla öğrencilere, ailelere, öğretmenlere yönelik eğitim etkinlikleri düzenler.
- 6) Sorumluluk bölgesine ait rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ihtiyaç analizi sonuçları ile e-Rehberlik sisteminde yer alan ilgili eğitim öğretim yılına ait verileri inceler ve yerel hedeflerin belirlenmesine yönelik değerlendirme yapar.
- 7) Öğretim yılının başında ve sonunda olmak üzere yılda en az iki defa sorumluluk bölgesindeki rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar ile toplantı yapar.
- 8) Eğitim öğretim yılı başı toplantısında, eğitim öğretim yılı boyunca yapılacak çalışmalarını planlar. İhtiyaç duyulan ekip, komisyon ve çalışma gruplarını oluşturur.
- 9) Eğitim öğretim yılı sonu toplantısında, rehberlik ve psikolojik danışma servislerinin ve bölümün eğitim öğretim yılı içinde yaptığı çalışmalarını değerlendirir.
- 10) İhtiyaç duyulması hâlinde iş birliğini güçlendirmek, alanla ilgili güncel bilgileri ve uygulamalardaki iyi örnekleri paylaşmak amacıyla sorumluluk bölgesine, eğitim bölgesine, okul kademesine veya türlerine göre toplantılar düzenler.

11) Hizmet alanı kapsamındaki müşavirlik, iş birliği, izleme ve değerlendirme çalışmalarını koordinatörlük sistemiyle yürütür.

12) Eğitim kurumlarından koordinatörlük sistemi aracılığıyla iletilen diğer hizmet alanlarına ilişkin talepleri bölüm başkanına bildirir.

b) Psikososyal destek hizmet alanı kapsamında;

1) Psikososyal destek hizmetlerine ilişkin çalışmalarını Bakanlıkça hazırlanan yönerge doğrultusunda yürütür.

2) Her yıl kasım ayı içerisinde eğitim kurumlarından ulaştırılan risk altındaki öğrencilere ait verileri birleştirerek sorumluluk bölgesine ait risk haritasını oluşturur. Yıl içerisinde yapılan çalışmalarda bu verilerden yararlanır.

3) Bağımlılıkla mücadele kapsamında çalışmalar yürütür.

4)Hakkında danışmanlık tedbir kararı verilen çocuğa ve çocuğun bakımından sorumlu kişilere ilgili mevzuat doğrultusunda hizmet sunar.

5) Psikososyal destek hizmetlerine yönelik grup rehberlik etkinlikleri ve psikoeğitim programları uygular.

6) Rehber öğretmen/psikolojik danışmanı olmayan eğitim kurumlarında il/ilçe psikososyal destek ekibi tarafından yapılan çalışmalara ait verileri e-Rehberlik sistemine işler.

c)Bireysel ve grupla psikolojik danışma ve rehberlik hizmet alanı kapsamında;

1)Bireyin kendini keşfetmesi, bilişsel, duygusal ve davranışsal düzeyde güçlendirilmesi amacıyla ruh sağlığı danışmanlığı hizmeti sunar.

2)Aile bireyleri arasındaki iletişim ve ilişkiyi geliştirmek, aile bireylerinin psikolojik iyi oluşlarını desteklemek, ailelere ihtiyaç duydukları konularda bilgi vermek ve gerekli becerileri kazandırarak aile sistemini güçlendirmek amacıyla aile danışmanlığı hizmeti sunar.

3)Bireyin ilgi, yetenek, kişilik özellikleri ve mesleki değerleri açısından kendini tanıması, seçeneklerini fark etmesi, kariyer kararı vermesi gibi konularda kariyer gelişim sürecini desteklemek amacıyla kariyer danışmanlığı hizmeti sunar. Tercih dönemlerinde tercih danışmanlığı hizmeti verir.

4)Danışma hizmeti talep eden ve özel eğitim ihtiyacı olan bireyin yaşam kalitesini ve bağımsız yaşam becerilerini arttırmak için bireye ve ailesine rehabilitasyon danışmanlığı hizmeti sunar.

5)Eğitim kurumlarından “Psikolojik Destek Yönlendirme Formu” (EK-1) doldurularak resmi yazı ile yönlendirilen öğrenci ve ailelerine randevu verir. Randevu tarihini e-Rehberlik sistemindeki randevu kayıt ekranına işleyerek ilgili eğitim kurumunu resmî yazı ile bilgilendirir.

6)Rehberlik ve araştırma merkezinin sorumluluk bölgesinden örgün eğitim kurumları dışında merkeze yapılan başvurularda bireye, birey reşit değil ise veli/vasisine randevu verir. Randevu tarihini e-Rehberlik sistemindeki randevu kayıt ekranına işler.

7)Veli ile yapılacak ilk görüşmede “Aile Bilgi Formu”nu (EK-2), yapılacak diğer görüşmelerde ise e-Rehberlik sisteminden alınan görüşme formunu kullanır.

8)Hizmet verilen birey öğrenci ise ilk görüşmede “Öğrenci Ön Görüşme Formu”nu (EK-3), diğer görüşmelerde ise e-Rehberlik sisteminden alınan görüşme formunu kullanır.

9)Hizmet verilecek birey öğrenci değilse e-Rehberlik sisteminden alınan görüşme formunu kullanır.

10)Yapılan ilk görüşme sonunda danışan dosyası açarak gerekli bilgileri “Birey Kayıt Defteri” ne (EK-4) işler.

11)Gerçekleştirilen görüşmeye ilişkin bilgileri e-Rehberlik sistemine işler. Elektronik ortama işlenmesi mümkün olmayan çalışmaları danışan dosyasında usulüne uygun olarak saklar.

12)Öğrenciyle ilgili yürütülen çalışmaların bitiminde gizlilik ilkesini gözeterek ilgili eğitim kurumuna bilgilendirme amaçlı resmî yazı gönderir.

13)Bireyi tanıma tekniklerini uygular, değerlendirmeleri raporlaştırarak bireylere geri bildirimde bulunur ve ihtiyaç hâlinde ilgililerle paylaşır. Gerekliğinde bireyi tanıma tekniklerini geliştirme çalışmalarına katılır.

14)Tarama ve tanılama amacıyla psikolojik ölçme araçlarını kullanır, sonuçlarını değerlendirir ve özel eğitim hizmetleri bölümüne bilgi verir. Gerekli durumlarda ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirir.

15)Bireyin rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin müdahale alanı ya da rehber öğretmen/psikolojik danışmanın mesleki yeterlikleri dışında kalan bir uzmanlık alanında yardıma ihtiyaç duyması durumunda, bireyi yardım alabileceği düşünülen daha yetkin uzman kişi, kurum ve kuruluşlara yönlendirir.

ç)Araştırma geliştirme hizmet alanı kapsamında;

1)Bölgenin ihtiyaçları doğrultusunda bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerini kullanarak her eğitim öğretim yılında en az bir araştırma yapar. Araştırma sonuçlarına göre rehberlik ve araştırma merkezi tarafından çalışmalar planlanır ve yürütülür.

2)Araştırma sonuçlarını raporlaştırarak Bakanlığa gönderir, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşır. Bu raporları kongre ve sempozyumlarda sunabilir, makale olarak yayımlayabilir.

3)Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin sorumluluk bölgesindeki ihtiyaçlar doğrultusunda projeler hazırlar.

4)Proje çalışmalarında gerektiğinde üniversiteler veya diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapar.

5)Proje çalışmalarında ihtiyaç duyduğunda eğitim kurumlarında çalışan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlardan destek alır.

6)Proje raporlarını ve diğer ilgili kayıtları usulüne uygun olarak saklar.

7)Öğrencilere, ailelere, öğretmenlere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin broşür, bülten, dergi, kitapçık gibi yayınlar, psikoeğitim programları, grup rehberlik etkinlikleri ile eğitim içerikleri hazırlayarak ilgili hizmet alanında görevli personelin kullanımına sunar. Gerekliğinde eğitim kurumlarıyla paylaşır.

8)Genel ve yerel hedeflere ilişkin eğitim içerikleri hazırlayarak ilgili hizmet alanında görevli personelin

kullanımına sunar. Gerektiğinde eğitim kurumlarıyla paylaşır.

9) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin ihtiyaç ve talepler doğrultusunda okul yöneticilerine, öğretmenlere ve rehber öğretmen/psikolojik danışmanlara yönelik düzenlenecek il veya ilçede seminer ve kurs gibi hizmet içi eğitim etkinliklerinin mahallî hizmet içi eğitim planına alınması için gerekli önerilerde bulunur.

10) Eğitim kurumlarında görevli rehber öğretmen/psikolojik danışmanların bilgi ve becerilerini arttırmaya yönelik konferans, panel gibi bilimsel etkinlikler düzenler. Gerektiğinde üniversiteler veya diğer ilgili kurum ve kuruluşlardan uzman desteği alır.

11) Hizmetlerde kullanılacak ölçme araçlarının tespiti, temini, geliştirilmesi ile rehberlik ve psikolojik danışma servislerine dağıtımı için yapılacak çalışmaları planlar ve yürütür.

(5) İhtiyaç halinde bu hizmetler çevrimiçi bilgi teknolojileri kullanılarak uzaktan verilebilir.

(6) Bölümde sunulan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri Bakanlıkça hazırlanan etik yönerge doğrultusunda yürütülür.